

Осьмий поменник Тарасові Шевченкові на вічну пам'ять

Юрій Федькович

І Ти, Батьку, возопів нам
Таку пісню нову
Чистим серцем, чистим духом,
Чистим рідним словом.
І собрав нас свойов гуслев
У собор великий,
І здригнулись на престолах
Черлені владики,
Бо почали попускати
На залізних главах
Ті, сльозами насаджені,
Корони криваві.
І почали валитися
Ті катуші люті,
А на гробах поборників
Зелена, як рута,
Стала воля виростати,
Здойматися д горі.
Не здоймилась, затолочив
Тяжкий її воріг...
Затолочив? — Всі тирани
З усійого світа
Не годні ї затолочить.
У землю убити;
Бо вона, як озиме жито,
Корчем розростаєсь, —
А над житом пісня пієсь
І день зустрічає.

І що прийшло з того всього
Багровому звіру? —
Він Тя убив та й задумав,
Що і Твою ліру
Розбив о стовп свої тюрми.
Не розбив-єсь, кате,

Лиш ударив нев, — і тільки!
А вона, проклятий,
Задзвеніла там сильніше —
Весь дух стрепенувся.
А ти поблід, бо перевірглись
На всій святій Русі
Зачаровані сини їй,
Що закляті спали
Під нечистов твоїх лудов.
Перевірглись, устали
І до мечів своїх ясних
Простягнули руки —
І віддадуть кара в кару
І муки за муки;
І подеруть на онучі
Ті ваші соболі,
І посадять на престолі
Не вовка, а волю.

А Ти се все заподіяв,
Великий наш святе!
О, не зійшлись ми сьогодні
Мерців споминати,
А прийшли ми спом'янути
Воставшу од гробу
Нашу славу, наше слово
І нашу свободу.
І живого спом'янути
Тебе в наши душах!
Жива є Русь, і живі є
Всі душі на Русі;
І воспоють таку пісню,
Як згойдане море,
І поведуть Твої речі,
Як вічні зорі,
Нас у лиман той безпечний
Просвіти і миру.
А могили лиш кайдани
Та ніч будуть крили.

Достойно єсть, пани-браття,

Святих споминати,
Достойно єсть їм молитись...
Да ще краще, браття,
Ті діла їх посліднують
І речі святії
І на їх гробах великих
Садити надію.
І виросте та надія,
Умита росою, —
Не росою, а сльозою,
Тов чистов, святою;
І здойметься, як ті дебрі,
Годовані ріки, —
Не рікою, але кров'ю
Вовіки і віки;
І здойметься, і виросте,
І зазеленіє,
І зацвіте, і уродить
Велика надія —
Діла добрі, діла нові,
Діла неминуті, —
І розіб'є на шматочки
Тиранськії пута.
І почує нова душа
Нову в собі силу,
І посадить не надію
На святих могилах,
Але голови тиранів
Посадить вна, браття!
І віддасть вна волю волі,
А катові ката.
Й позбирає свої діти
В хатах на помості,
І приїде правда, воля
Навік до їй в гості.

Спом'янімо ж, пани-браття,
Святого ми нині!
Не вмерлого, а живого, —
Бо слово не гине.
Форма в форму міняється

Від віка до віка, —
Да без краю і без міри
Жив дух чоловіка.